

DOENERS&DENKERS

Welke internationale denker heeft een grote invloed gehad op uw politieke visie en handelen, van wie hebt u echt iets geleerd, vroeg *De Morgen* aan zeven Vlaamse toppolitici. En bracht ze vervolgens samen voor een tweegesprek. Vandaag in deel 3: premier Herman Van Rompuy en de Franse filosoof-journalist Luc Ferry.

HERMAN VAN ROMPUY

„Ik heb in mijn dagboek een zin van u overgeschreven: het idee dat liefde de essentie is van de transcendentie, van het vermogen van de mens om boven zichzelf uit te stijgen. Dat is in essentie een zeer christelijke opvatting, ook al verwoordt u ze als ongelovige

»

»

Tussen Fortiscommissies, relanceplannen en begrotingsmoelijkheden door wilde premier – tegen wil en dank – Herman Van Rompuy toch een dag uittrekken om in Parijs te gaan praten met de ongelovige filosoof en oud-onderwijsminister Luc Ferry. En dat gesprek moest gaan over... de liefde.

Herman Van Rompuy: “Ik vertrek vanuit een spirituele, christelijke traditie; Luc Ferry is heel anders. Hij vertrekt niet vanuit een godsbesef, maar is toch heel spiritueel. Wat me erg getroffen heeft, is zijn benadrukken van de transcendentie, het vermogen meer te zijn dan jezelf, dat toch een beetje een band maakt met de christelijke traditie, waarin een mens ook niet volledig autonoom is. Men is niet afhankelijk, want de relatie tussen de mens en zijn God is geen machts-, maar een liefdesrelatie. Dat relativert het gewicht van het individu, maar tegelijk is er het idee van het sacrale: ieder mens is ingeschreven in de palm van Gods hand. De mens is dus bijna even sacraal als God zelf. Het is ook een manier om te praten over je medemens: respect is eigenlijk een zwak woord, als je het vergelijkt met sacraal. Dat raakt het onraakbare: er is niets belangrijkers dan de mens, niet de natuur, de omgeving of zelfs de kosmos. Die ideeën hebben me erg geraakt.

“Ik heb in mijn dagboek een zin van u overgeschreven: het idee dat liefde de essentie is van de transcendentie, van het vermogen van de mens om boven zichzelf uit te stijgen. Liefde is in mijn definitie eigenlijk een omschrijving voor vele menselijke relaties, gaande van sympathie tot en met de passie.

“Laten we hier beginnen met de sympathie, wie weet raken we op het einde van dit gesprek tot aan de passie. (*lacht*) Dat is in essentie een zeer christelijke opvatting, ook al verwoordt u ze als ongelovige. Een van de grote verschillen tussen het jodaisme en het christendom is dat de liefde voor de naaste in het jodaisme maar één van de vijf of zes na te leven goddelijke voorschriften vormt, terwijl het voor het christendom de essentie van het geloof zelf is. Er zijn geen echte andere voorschriften. Wanneer men het Hooglied beluistert, over de relatie tussen man en vrouw, dan is dat de pure vergoddelijking van de liefde. In die bijbelse traditie vertrekt men steeds van de mens, is het een redelijk humanistische visie. In uw werk herken ik dat, zonder dat u van het

LUC FERRY

Luc Ferry (*1951) is een van de bekendste intellectuelen en succesvolste filosofische auteurs in Frankrijk. De liberaal-conservatieve en vrijzinnige republikein is een medestander van president Sarkozy en was ook minister van Onderwijs (2002-2004) tijdens de regering-Raffarin. Hij schrijft polemisch, gaat veel in debat en zit niet

»

LUC FERRY

„Het centrale idee in mijn denken is dat de liberale globalisering waarin we zo brutaal geworpen zijn twee effecten heeft op dat thema van christendom en liefde. Het eerste effect is dat we ons verwijderd hebben van het christendom, en het tweede is dat we er opnieuw naartoe groeien, een beetje een paradox

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»